

El legado del “Boom”. Las nuevas voces narrativas hispanoamericanas

Herminia Meoro

Introducció

Aquesta assignatura és una aproximació a la literatura hispanoamericana, especialment a la narrativa de l'anomenat “boom” dels anys 60 i 70 del segle XX. Partim d'una anàlisi dels autors més representatius: Julio Cortázar, Carlos Fuentes, Gabriel García Márquez, i Mario Vargas Llosa. S'estudien les innovacions narratives del “boom”, així com la seva internacionalització i repercussió en generacions posteriors, fins a l'actualitat. Veurem conceptes com “realisme màgic”, “literatura fantàstica” o “neorrealisme” i el “terror social” de les propostes llatinoamericanes actuals com a hereves de l'anomenat “boom”.

Proposem un viatge literari des del segle XX al XXI mitjançant un diàleg entre autors de generacions i contextos diferents que comparteixen influències i tradició literària. Es tracta, sobretot, d'un curs per gaudir de la lectura, amb una selecció d'obres, el descobriment de les quals sorpren i sedueix el lector.

Objectius

- Reconèixer les característiques de la narrativa hispanoamericana que va constituir el fenomen literari i editorial conegut com el boom.
- Endinsar-nos en l'univers narratiu particular de cada autor: Julio Cortázar, Carlos Fuentes, Gabriel García Márquez i Mario Vargas Llosa.
- Identificar les innovacions de contingut, formals o estilístiques.
- Reflexionar sobre l'absència (aparent) d'escriptors anteriors i el reconeixement posterior.

- Identificar conceptes com “realisme màgic”, “literatura fantàstica”, “neorrealisme” o “terror social”.
- Reconèixer les influències del “boom” en les noves narratives hispanoamericanes.

Programa

1. El boom des de dins: José Donoso: *Història personal del boom* (1972).
2. Julio Cortázar, Gabriel García Márquez, Carlos Fuentes i Mario Vargas Llosa.
3. El llegat del “boom”, la seva influència en la literatura mundial i el seu impacte en les generacions actuals.
4. El realisme màgic. Dels antecedents: *La amortajada*, de María Luisa Bombal al gòtic llatinoamericà al conte “Les voladores”, de Mónica Ojeda.
5. El fantàstic. La metàfora de la casa. “Casa tomada”, de Julio Cortázar, “El huésped”, d'Amparo Dávila i “La respiración cavernaria”, de Samantha Schweblin.
6. Les avantguardes. Neorrealisme i el terror social llatinoamericà. *La muerte de Artemio Cruz*, de Carlos Fuentes i *Temporada de huracanes*, de Fernanda Melchor.

Metodologia

Les sessions s'orienten a l'estudi de les innovacions narratives que el “boom” va aportar i la seva repercussió en les generacions posteriors fins a l'actualitat.

Cada sessió combinarà:

- Una part teòrica sobre temes i conceptes que ens permetin entendre el fenomen del “boom” i el seu llegat, així com gaudir de les obres literàries que va produir.
- Lectures, anàlisi de textos i mostra de materials sobre els temes i conceptes tractats.
- Activitats de participació col·lectiva: posada en comú d'impressions sobre les lectures, debats, agenda cultural sobre presentacions de llibres, exposicions, rutes literàries, llibreries, Casa Amèrica Catalunya, etc.

Bibliografía

1. General

- *Las Cartas del Boom*. Editorial Alfaguara.
- Ayén, Xavier. *Aquellos años del Boom*. RBA.
- Donoso, José. *Historia personal del 'boom'*. Anagrama.
- Oviedo, José Miguel. *Historia de la literatura hispanoamericana*. Alianza Editorial.

2. Lectures (Lectura parcial o completa)

- Bombal, María Luisa. *La amortajada*. Seix Barral.
- Cortázar, Julio. "Casa tomada", Cuentos. Ediciones Orbis.
- Dávila, Amparo. *Cuentos reunidos*. Páginas de Espuma.
- Fuentes, Carlos. *La muerte de Artemio Cruz*. Bogotá: FCE.
- Melchor, Fernanda. *Temporada de huracanes*. Random House.
- Ojeda, Mónica. *Las voladoras*. Páginas de Espuma.
- Schweblin, Samanta. *Siete casas vacías*. Páginas de Espuma.